

برابری سهم الارث در فقه و حقوق موضوعه

عباس حیدری مقدم
کارشناس ارشد حقوق خصوصی

با دیباچه

دکتر حشمت‌الله شهبازی
مدرس دانشگاه و قاضی دادگستری

سرشناسه	: حیدری مقدم، عباس، ۱۳۶۵-
عنوان و نام پدیدآور	: برابری سهم الارث در فقه و حقوق موضوعه / عباس حیدری مقدم: با دیباچه حشمت‌الله شهبازی.
مشخصات نشر	: تهران: خرسندی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۴ ص.
شابک	: 978-600-114-999-3
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۱۱] - ۱۱۴.
موضوع	: ارث (فقه)
موضوع	: ارث - ایران
موضوع	: زنان (فقه)
موضوع	: زنان -- وضع حقوقی و قوانین -- ایران
شناسه افزوده	: شهبازی، حشمت‌الله، ۱۳۵۵-، مقدمه‌نویس
رده ی. س. کنگره	: ۱۳۹۷ ج۹ ب۴ / BP1۹۷
رده بندی یوبی	: ۲۹۷/۳۷۸
شماره شابک ملی	: ۵۴۷۴۸۰۳

انتشارات خرسندی

نمایشگاه و فروشگاه تب، فقهی حقوقی و مجموعه قوانین

تهران، خیابان انقلاب - خیابان فخر رازی - خیابان لیاق - رسید به خیابان دانشگاه - پلاک ۱۷۴ - واحد ۲

تلفن: ۵ - ۶۶۹۷۱۰۳۴ و ۵ - ۶۶۴۹۰۸۱

فروشگاه شماره ۱: میدان انقلاب، خ منبری جاوید (اردیبهشت) پلاک ۹۲ - تلفن: ۶۶۹۵۰۷۵۹ - ۶۶۷۵۵۹۱

فروشگاه شماره ۲: خ انقلاب، نرسیده به میدان فردوسی، کوچه شهید دانی، انشکده حقوق دانشگاه آزاد،

طبقه زیرین (قسمت کتابفروشی): ۶۶۷۵۵۹۱۰

پست الکترونیک: khorsandy.pub@gmail.com

سایت اینترنتی: WWW.Khorsandypub.com

برابری سهم الارث در فقه و حقوق موضوعه

عباس حیدری مقدم

چاپ اول: ۱۳۹۷ تیراژ: ۵۰۰ جلد قیمت: ۱۷۰,۰۰۰ ریال

ISBN: 978-600-114-999-3

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۴-۹۹۹-۳

صفحه	عنوان
۱۳	دیباچه
۱۵	پیشگفتار
۱۷	فصل اول - مبانی نظری و آشنایی با مفاهیم
۱۹	معنای لغوی ارث و میراث
۲۰	مفهوم ارث در فقه و قانون مدنی ایران
۲۰	مفهوم ارث در فقه امامیه
۲۰	مفهوم میراث
۲۰	مفهوم فرایض
۲۱	جایگاه ارث در اندیشه دین حقوقی - قوانین موضوعه
۲۱	ارث در اندیشه دکترین حقوقی
۲۲	مفهوم واژه‌ی ارث در قانون مدنی
۲۳	مفهوم ترکه
۲۳	موانع ارث
۲۴	حجب
۲۴	حجب از اصل یا حجب حرمانی
۲۴	حجب از بعضی یا حجب نقصانی
۲۵	حبوه
۲۵	موجبات ارث
۲۶	نمودار اقسام موجبات ارث
۲۷	مفهوم کلاله
۲۷	کلاله شتایی
۲۷	کلاله صیفی
۲۸	تعصیب
۲۸	فلسفه احکام
۲۸	دلایل احکام
۲۹	حکمت احکام
۲۹	علت احکام

۳۰	تفاوت علت حکم و حکمت حکم
۳۱	تعریف هرمنوتیک
۳۱	هرمنوتیک فلسفی
۳۱	هرمنوتیک نوین
۳۲	بلاغت

فصل دوم - وضعیت حقوقی زن در جزیره العرب و اصلاحات آن بعد از اسلام و تگاهی به حقوق زن در ارث و دیگر

۳۵	عقود مسامحه
۳۷	وضعیت زن در جاهلیت
۳۷	جایگاه و شأن زن در جاهلیت
۳۸	ظلم‌های اجتماعی به زنان
۳۹	ازدواج و طلاق در جاهلیت
۴۲	فساد اخلاقی در جاهلیت
۴۲	وضعیت اجتماعی زن در عصر جاهلیت
۴۳	وضعیت اقتصادی زن در عصر جاهلیت
۴۶	وضعیت سیاسی زن در عصر جاهلیت
۴۷	وضعیت فرهنگی زن در عصر جاهلیت
۵۰	اصلاحات حقوق زن بعد از ورود اسلام
۵۱	برده داری
۵۲	دیگر حقوق اجتماعی احیا شده
۵۳	تناسب موضوع تحقیق با آیه ۱۱ سوره نساء
۵۳	اجتهاد در مقابل نص و اجتهاد در نص
۵۴	رابطه موضوع تحقیق (برابری سهم الارث) با (میزان سهم الارث) در آیه ۱۱ سوره نساء
۵۴	الف) سهم مساوی از ارث
۵۵	ب) سهم بیشتر زنان از ارث
۵۵	ج) سهم کمتر زنان از ارث
۵۵	تقویت جایگاه اقتصادی سهم الارث و اندیشه مردسالارانه در تعصیب و حیوه
۵۶	حقوق زن در عقود مسامحه‌ای
۵۶	هبه
۵۷	وقف

فصل سوم- نقش مقتضیات زمان و مکان بر نزول احکام الهی و بررسی آن در علم بلاغت و مکتب

- هرمونتیک ۵۹
- تناسب معجزات پیامبران صاحب شریعت با جامعه مخاطب خود ۶۱
- تأثیرات مقتضیات زمانی و مکانی بر احکام ۶۲
- مهم ترین عوامل مؤثر در شناخت زمان و مکان ۶۳
- ۱: مسافرت ۶۳
- ۲: تغییر احکام با تغییر ملاکات: ۶۴
- ۳: توسعه در احکام به دلیل توسعه مناطات ۶۴
- اجتهاد شریعی ۶۴
- اجتهاد جمعی ۶۵
- واقع نگری در فقه با پاسخگویی به نیازهای واقعی انسان. (یا انطباق) ۶۵
- از فعلیت انداختن احکام اولیه ۶۶
- تأثیر زمان و مکان در فهم قرآن ۶۷
- تأثیر زمان و مکان در فهم ما از آیات تکریمه قرآن ۶۷
- تأثیر زمان و مکان در فهم انسان از آیات شریعی ۶۷
- تأثیر زمان و مکان حین نزول آیات قرآن ۶۷
- تأثیر زمان و مکان فعلی ۶۸
- تأثیر زمان و مکان بر ملاحظات احکام ۶۹
- ۴-۲-۵-۱: جهت اول ۶۹
- جهت دوم ۶۹
- دیدگاه‌ها در زمینه تأثیر زمان و مکان بر احکام ۷۰
- دیدگاه اول ۷۰
- دیدگاه دوم ۷۲
- دیدگاه سوم ۷۳
- تأثیر زمان و مکان بر توسعه و تضییق احکام ۷۵
- تأثیر زمان و مکان در اجتهاد و استنباط احکام ۷۶
- اقسام اجتهاد ۷۶
- اجتهاد نظری ۷۶
- اجتهاد عملی ۷۶
- اجتهاد اصلی ۷۶

۷۷	اجتهاد تفریعی و تطبیقی
۷۷	اجتهاد فقهی
۷۷	جهات تأثیر در اجتهاد
۷۷	تأثیر زمان و مکان بر فهم ادله (کتاب و سنت)
۷۹	تأثیر زمان و مکان در رفع تعارض روایات
۸۰	تأثیر زمان و مکان بر استنباط
۸۰	اسلام بدون لحاظ حکومت
۸۱	اسلام را با لحاظ حکومت به عنوان فلسفه عملی فقه
۸۱	شناخت سوره‌های مکی و مدنی
۸۲	معیار ملاک تشخیص سوره‌های مکی و مدنی
۸۲	معیار زمان
۸۲	معیار مکان
۸۲	معیار خطاب
۸۳	ویژگی محتوایی سوره‌های مکی و مدنی
۸۳	تفاوت‌های آشکار محتوایی بین سوره‌های مکی و مدنی
۸۵	جایگاه هرمنوتیک در تفسیر متون دینی
۸۶	بررسی تطبیقی مبانی مشترک تفسیر قرآن و هرمنوتیک کلاسیک
۸۷	امکان فهم و تفسیر پذیری
۸۹	مؤلف محوری
۹۰	نیت محور
۹۰	شخصیت محور
۹۱	قرائت‌های مختلف و نامحدود متن قرآن کریم
۹۱	تأثیر نیت مؤلف در فهم متن
۹۳	تناسب کلام شارع با مقتضای حال در علم بلاغت
۹۷	علت و حکمت احکام
۹۷	بررسی دیه زن و مرد در باب دیات
۹۷	علت و حکمت موجود در میزان سهم الارث
۹۸	جایگاه مصلحت به عنوان معیار و تفسیر قوانین
۹۸	مصلحت‌گرایی در حکمت و فقه اسلامی و قوانین جدید متأثر از آن در حوزه ارث
۱۰۱	مصلحت‌گرایی در نظام جمهوری اسلامی ایران و قوانین جدید متأثر از آن در حوزه حقوق زنان

۱۰۳.....	نتیجه گیری و پیشنهادها
۱۰۵.....	نتیجه گیری
۱۰۹.....	پیشنهادات
۱۱۱.....	منابع و مأخذ
۱۱۱.....	الف- منابع فارسی
۱۱۳.....	ب- منابع عربی
۱۱۴.....	پ- منابع لاتین

www.ketab.ir

دیباچه

علم حقوق علم تعلیم و تربیت بشری است. بررسی تاریخی نشان می‌دهد که هرگاه حقوق از آمال و آرزوهای بشری فاصله بگیرد و قواعد حقوقی به دغدغه‌های انسانی مبدل شوند حقوق را از تغییر و همسویی با نیازها گریزناک است. دین شریف و حقه اسلام کم نیستند احکامی که در گذر زمان و به اقتضای شرایط تغییر یافته‌اند. روز هم مرزهای این تغییر و تحول بسته نیست و فقیهان و حقوقدانان مسلمان بایستی با غور و ژرف اندیشی به دنبال بهنگام سازی قواعد حقوقی مبتنی بر شرع باشند و البته این تحولات باید با مبانی و اصول تغییرناپذیر دین همگام بوده و در سایه آنها اتفاق بیافتد. پژوهش حاضر که حاصل تلاش‌های دانش جوی فعال و خوش استعداد حقوق جناب آقای حیدری مقدم است نمونه‌ای است از آن تلاش‌هایی که جامعه حقوقی نیازمند آنهاست. این تلاش در خور تحسین می‌تواند آغازی باشد بر پژوهش‌هایی که عمیق‌تر و عمیق‌تر تا بدانجا که یا سوالات موجود به نحوی درخور پاسخ داده شود یا اینکه زمینه‌ساز تحولات آماده گردد. امید که شاهد تلاش‌های روزافزون در جهت اعتلای حقوق اسلام و ایران باشیم.

دکتر حشمت‌الله شهبازی

مدرس دانشگاه و قاضی دادگستری